

2 MÓZES 21-22. FEJEZET

Ezek azok a jogszabályok, amelyeket eléjük kell tárnod:

A jogszabályokat azoknak a bírácoknak adta Isten, akiket a nép kisebb ügyeinek megítélésére nevezett ki Mózes, és ő maga már csak a nagyobb ügyekkel foglalkozott.

Ezeket tehát nem szó szerinti értelemben kell venni, hanem ezek irányadó jogszabályok arra nézve, hogy hogyan bírászkodjanak a bírácok. Az Írásokban szó van Isten törvényeiről, rendeleteiről, jogszabályairól. A rendeletek különböznek a jogszabályoktól, és ezek különböznek a törvénytől.

Érdekes, hogy a 6.-ik versben és a következő fejezet 8.-ik és 9.-ik versében a bírácok szó eredetiben „elohim”, amely szó szerint „istenek”-et jelent. A bírácokat azért hívja isteneknek, mert Isten helyett mondják ki az Ő ítéletét az emberekre.

János evangéliumában olvashatjuk, hogy a farizeusok Jézussal vitatkoztak amikor Ő kijelentette, hogy „mielőtt Ábrahám volt, én vagyok”, és ezért meg akarták kövezni Őt:

Jézus megszólalt, és ezt mondta nekik: „Sok jó cselekedetet vittem véghez elöttetek az én Atyám nevében: ezek közül melyik cselekedetem miatt köveztek meg engem?”

A zsidók így feleltek neki: „Nem jó cselekedetért kövezünk meg téged, hanem káromlásért, és azért, hogy te ember létedre Istenné teszed magadat.”

Jézus így válaszolt: „Nincs-e megírva a ti törvényetekben: Én mondtam: istenek vagytok?

Ha isteneknek mondta azokat, akikhez az Isten igéje szólt, márpedig az Írást nem lehet érvénytelené tenni,

akkor, akit az Atya megszentelt, és elküldött a világba, arról ti azt mondjátok: Káromlást szólsz, mert azt mondtam: az Isten Fia vagyok?!

Jézus erre a részre utalt itt a 2Mózesben, ahol a bírácokat „isteneknek” nevezik. De ez semmiképpen sem jelenti azt, hogy olyanok voltak, mint az örök Isten, aki a mennyet és földet teremtette. Csak azt jelentette, hogy bírászkodásuk során Isten helyett ítélték meg az emberek dolgait, és így az emberek élete is a kezükben volt.

Az „elohim” szó az Ószövetségben sokféle isten megjelölésére használatos, nemcsak egyedül az Élő Istenre, aki a mennyet és a földet teremtette. A Biblia ír arról, hogy az embereknek sokféle istenük lehet, amelyek közül egy sem a valóságos Élő Isten, mégis istenek, mert az emberek életének irányítói. Dávid azt mondta, hogy a „pogányok istenei hiábavalóak”, és itt is az „elohim” szót használta.

Isten kihívása ezek felé az istenek felé, hogy ha isteneknek mondják magukat, akkor bizonyítsák be úgy, hogy valamit jelentsenek ki előre, ami meg fog történni.

János evangéliumának előbb idézett részét a mormonok arra használták, hogy az emberek istenné válásának tanítását megteremtsék. Azt tanítják, hogy ha egy hű mormon vagy, a házasságot a mormon templomban kötötted, eleget tettél a különböző szertartásoknak, megfelelő alsóneműt viselsz, akkor te is isten leszel. A feleségeddel együtt egy bolygót fogtok örökölni, és ott a ti saját kis világotokat alapozhatjátok meg, és más emberek, akik egyébként jó keresztények voltak, de nem tartottak be minden mormon tradíciót, azok lesznek a ti angyalaitok, és szolgálni fognak titeket. Ezen a bolygón tehát istenek lesztek és ott megteremthetitek az élet alapjait az utódaitok segítségével.

Brigham Young ezt a koncepciót egy lépéssel visszafejlesztette, és ez sok mormont felbőszített. Azt állította, hogy Ádám egy jó mormon volt, aki istenné vált és elhozta a földre az egyik csillagrendi feleségét, Évát. Nekik megszülettek a gyerekeik, elkezdtek benépesíteni a földet, és így Ádám a mi egyetlen istenünk.

Egy egész gondolatrendszert építettek fel így az Újtestamentum egyetlen versére, ahelyett, hogy megnézték volna, hogy valójában mire is utalt ez a vers. Az isteni szintre való emelkedés vágya volt az, amely az emberiség problémáinak kezdetét jelentette, előtte pedig az angyaloknál is ugyanez történt. A Sátán bukásáról olvashatunk Ézsaiás 14-ben, és láthatjuk hogy az ő akarata az Isten akarata ellen fordult, és kijelentette, hogy „olyan leszek, mint a Magasságos”.

Shakespeare tollából olvashatjuk: „Oh, Cromwell, menekülj a nagyravágyástól, mert e bűn miatt buktak el az angyalok is: Olyan leszek, mint Isten.”

Amikor Ádám és Éva a paradicsomban megkísértetett a Sátántól, hogy egyenek az Isten által tiltott gyümölcsből, mi volt a kísértés reklámja? „Ha eszel belőle, olyan bölcs leszel, mint Isten.” Az Istennel felérő bölcsesség vágyát használta fel arra, hogy Évát elbuktassa az Édenkertben.

A bírákat azért nevezik itt istennek, hogy ők felfogják feladatuk súlyát, hisz az emberek élete függött tőlük. Soha nem szeretnék bíró lenni emiatt, mert nem lenne egy nyugodt pillanatom. Attól rettegnék, hogy rossz döntést fogok hozni, hisz tudatában lennék annak, hogy egy ember élete, jövője az én kezemben van. Teljesen tönkretenne engem, ha egy embert 5 évre börtönbe csukatnék egy olyan bűnesetért, amit el sem követett.

Soha nem lennék bíró. Sajnos, akik az emberek felett bírászkodnak, valóban úgy viselkednek, mintha valójában istenek lennének, és el is várják, hogy ennek megfelelően hajbókoljanak nekik az emberek. Amikor bemész a tárgyalóterembe akkor elvárják, hogy mindenki felálljon, meghajoljon a tekintélyük előtt, járuljon eléjük, és sokuknak hihetetlenül taszító a hozzáállásuk. Ehelyett inkább tudatába kellene kerüljenek annak a hatalmas felelősségnek, amely nekik adatott, és a nagy büszkeségük helyett inkább hatalmas alázat kellene beléjük költözzön.

A teljes 21.-ik és 22.-ik fejezet a bírakkal és a jogszabályokkal foglalkozik:

Ha héber rabszolgát vásárolsz, hat évig szolgáljon, de a hetedikben menjen el szabadon váltságdíj nélkül. Ha egyedül jött, egyedül is menjen el. Ha felesége van, menjen vele a felesége is.

Ismét találkozunk a 6+1-es mintával, „hat napon át munkálkodj, a hetediken pihenj”. A héber szolga is 6 évet kellett szolgáljon, és a hetediken szabaddá vált.

A 6+1-es minta nemcsak napokban, hanem hónapokban és években is megtalálható. A zsidó naptár 7.-ik hónapja szent hónap volt, amikor az engesztelő áldozat és az ünnep is megtartott.

Hat évig vethettek magot a földre, a hetedik évben pedig parlagon kellett hagyni a földet, és csak azt ehették, ami magától termett, nem vethettek azért, hogy adjanak egy év pihenést a földnek. Ezt nem tartották be, és Isten később ezért megbüntette őket. 490 évig voltak a földön anélkül, hogy pihenő évet adtak volna neki, Isten pedig azt mondta, hogy 70 pihenő évvel tartoztok a földnek, ezért aztán 70 évig maradtok Babilónban, hogy a föld megkapja a pihenő éveit.

Az a véleményem, hogy a minta a jövőre is vonatkozik. Hisz a föld 6 ezer éve a Sátán fogságában van, és a 7.-ik évezred lesz az újjáéledés ideje, a szabadságé, amikor majd visszatérünk Istenhez. Ezért a jelenkor nagyon izgalmasnak ígérkezik, mert nagyon-nagyon közel kerültünk már a 7.-ik évezred kezdetéhez.

Pontosan nem tudjuk, hogy hány évvel Krisztus előtt bukott el Ádám. Kb. 4000 évvel Krisztus előtt történt meg, hogy Ádám ezt az egész rendszert átadta a Sátánnak. A Sátánnak már kb. 6000 éves uralma van itt a földön, és nagyon várjuk már azt a dicsőséges 7.-ik ezredévet, amikor az ember és a föld megszabadul és visszaáll az eredeti rend, és Krisztussal fogunk uralkodni a földön Isten ezeréves királyságában.

A szabadulás napja nagyon közel van! Erről szól a Jelenések könyvének 5.-ik fejezete, ahol Jézus elveszi a hétpecsétes tekerécsét, amely a föld tulajdonlevele, és birtokba veszi azt, amit saját vérén váltott meg, majd a 19.-ik fejezetben visszatér, hogy megalapítsa Isten királyságát a földön.

Ha az ura adott neki feleséget, és az fiúkat vagy leányokat szült neki, az asszony legyen az uráé gyermekeivel együtt, a férfi pedig menjen el egyedül.

A rabszolgának semmiféle tulajdonjoga nem volt, tehát ha eladtak valakit rabszolgának és közben az ura egy másik rabszolgánót hozzáadott feleségül, és gyerekeitek születtek, a 7.-ik évben szabad lehettél, de nem vihetted magaddal a feleséged és a gyerekeidet, mert a nő az urad tulajdonában volt, és a kapcsolatokat gyümölcse is az ő tulajdona maradt. Nagyon kegyetlenül hangzik, és igen nehéz számunkra ezt felfogni.

De ha a rabszolga határozottan azt mondja, hogy szereti az urát, feleségét és gyermekeit, és nem akar felszabadulni, akkor vigye őt ura a bírák elé, állítsa az ajtóhoz vagy az ajtófélfához, és fúrja át az úr a fülét egy árral, és legyen örökös rabszolgája.

Miután kifúrták a fülét, általában egy arany fülbevalót tettek bele, ami azt jelentette, hogy rabszolga saját választásából.

Érdekes az a prófécia Jézus Krisztusról, amely így szól: „Átszúrta a fületem.” Jelképesen Krisztus füle is ki van lyukasztva, mert Ő a saját választásából alárendelte magát az Atya akaratának:

ő Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és magatartásában is embernek bizonyult; megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Tehát saját akaratából vette fel szolgai formáját.

Átvitt értelemben az én fülem is ki van lyukasztva, mert boldogan fogadom el a Chuck, Jézus Krisztus rabszolgája címet. Ez a saját választásom, nem kényszerből szolgálom Őt, hanem én akarok az ő szolgája lenni, azt akarom, hogy minden, ami vagyok, és minden amim van az Övé legyen. Nem akarok saját tulajdont, mert amim van, az csak az átlukasztott fülem.

Az Újtestamentum levelei így kezdődnek: „Pál. Jézus Krisztus rabszolgája, Péter, Jézus Krisztus rabszolgája, Júdás, Jézus Krisztus rabszolgája”. Nagyon szerették ezt a megszólítást, és szerintem sem történhetne velünk jobb annál, minthogy Jézus Krisztus rabszolgáivá legyünk saját választásunk alapján. Én szeretem Őt, Ő az én Uram, mert soha senki nem bánt velem olyan jól, mint Ő, sohasem volt ilyen jó dolgom, ezért szeretem szolgálni Őt. Ez az életem választása, amely visszavonhatatlan. Ha egyszer átlukasztották a füled, akkor ez egy életre szóló választás volt.

Ha valaki a leányát adja el rabszolgának, az ne úgy menjen el, ahogyan a rabszolgák szoktak elmenni. Ha nem tetszik az urának, és nem veszi feleségül, engedje meg, hogy kiváltsák. De ahhoz nincs joga, hogy idegen népek adják el, mert akkor hűtlenül bánik vele.

Abban az időben a férfiak megvásárolták a feleségeiket, és azok olyanok voltak mint a szolgák vagy a rabszolgák.

Ha pedig fiának adja feleségül, a leányokra vonatkozó jogszabály szerint járjon el vele.

Ha még egy másikat is vesz neki, amannak az ételét, ruházatát és házastársi jogát ne csorbítsa meg.

Mert ha nem így bánik vele e három dologban, akkor pénzbeli váltság nélkül mehet el.

Tragikus dolog, de abban az időben a nőknek igen kevés joguk volt, viszont azóta hatalmas változás történt. Miért? Jézus Krisztusnak köszönhetően. A nőket még mindig iszonyatosan elnyomják egyes kultúrákban. Nééztek csak meg a beduin nőket, és közben adjatok hálát, hogy Jézus Krisztus megszabadított titeket attól az élettől.

Jézus Krisztus kijelentette, hogy mindnyájan Isten gyermekei vagyunk, és Krisztusban nincs sem férfi, sem nő, azaz a különbségek eltörtöltettek. Krisztus az, Aki egyforma talajra állított minket, és megszüntette a férfiak felsőbbrendűségét. Mi mindnyájan egyek vagyunk a Krisztus Jézusban. A keresztény etika adta meg a lehetőséget a nőnek, hogy a férfikkal egyszintre kerüljenek, de ez egyetlen olyan kultúrában sincs így, ahol a keresztény evangéliumnak nem volt elég erős hatása.

Ha valaki úgy megüt valakit, hogy az belehal, akkor halállal kell bűnhődnie.

De ha nem szándékosan ölt, hanem Isten akaratából esett a kezébe, akkor kijelölök olyan helyet, ahová elmenekülhet.

Ha az emberölés nem volt szándékos, vagy előre eltervezett, Isten menekvés helyeket, azaz mentsvárat jelölt ki, és ide menekülhettek a tettesek a bosszúállás elől. Ha például te megölted volna a bátyámat, akkor nekem kötelességem lett volna bosszút állni, és megölni téged. Ha tehát ez csak egy véletlen baleset volt, és én emiatt meg akartalak volna ölni, akkor te a mentsvárakba menekülve biztonságban lehettél volna, egészen addig, amíg ott maradsz.

Ha pedig valaki szántsándékkal tör a felebarátjára, és orvul öli meg, az ilyet oltáromtól is vidd el, és haljon meg.

Ha valaki megveri apját vagy anyját, halállal bűnhődjék.

Ha valaki embert rabol el, akár eladta már, akár még nála van, halállal bűnhődjék.

Ha valaki apját vagy anyját gyalázza, az halállal bűnhődjék.

Ha férfiak összevesznek, és az egyik úgy megüti a másikat kövel, vagy az öklével, hogy az nem hal meg ugyan, de ágyának esik:

ha fölkel, és botra támaszkodva kint tud járni, maradjon büntetlen, aki megütötte. Csupán a fekvés idejére adjon kártérítést, és gyógyíttassa meg.

Ha valaki rabszolgáját vagy rabnőjét úgy üti meg bottal, hogy az meghal a keze között, annak bűnhődnie kell.

De ha egy-két napig még életben marad, ne bűnhődjék az ura, hiszen a saját pénzéről van szó.

Ha férfiak verekednek, és úgy meglöknek egy terhes asszonyt, hogy az idő előtt megszüül, de nagyobb szerencsétlenség nem történik, akkor bírságot kell fizetni aszerint, ahogyan az asszony férje megszabja, és bírák előtt kell azt megadni.

Ha viszont nagyobb szerencsétlenség történt, akkor életet kell adni életért.

Szemet szemért, fogat fogért, kezet kézért, lábat lábért,

égetést égetésért, sebet sebért, kék foltot kék foltért.

Az emberek kezdték félreértelmezni ezt a törvényt, és azt tartották, hogy ha valaki szemem üt, akkor neked jogod és kötelességed visszaütni: azaz szemet szemért, fogat fogért. Az Úr itt valójában nem arról beszél, hogy kötelező megfizetni a rosszat rosszal, hanem korlátozza a büntetések lehetőségét, mert a

bűnös emberi természetünk szeretne sokkal nagyobb büntetést adni annak, aki velünk szemben bűnt követ el.

Amikor én és az öcsém gyerekek voltunk, állandóan verekedtünk, és amikor ő eltalált egyszer, mi volt a szándékom? Az, hogy én is eltaláljam, de egy kicsit jobban, mint ő engem. Gyakran csak játékból kezdődött az egész, de a végén már véresen komollyá vált a dolog. Ilyen az emberi természet, és ezen szabályok szándéka az volt, hogy ezt korlátozza: szemet szemért, nem egy szemért két szemet, vagy fogat fogért, de nem három fogat egy fogért.

De az emberek a büntetéseket kötelezettségként kezdték alkalmazni, és Jézus ezért mondta, hogy „ha egy ember arcul üt, fordítsd neki oda a másik felét is”, ne keresd a bosszúállást. Krisztus egy teljesen új megközelítést alkalmazott, megmutatván, hogy nem vagyunk kötelesek megütni a másikat, ha ő megütött minket. Jobb, ha megbocsájtok, és túllépünk az egészen. Ezáltal Krisztus azt mutatta meg, hogy a törvény szándéka az ember bosszúállásának kordában tartása volt, de a farizeusok mindezt félreértelmezték.

Ha valaki úgy megüti rabszolgájának vagy rabnőjének a szemét, hogy megvakul, akkor bocsássa szabadon a szeméért.

Ha pedig a fogát üti ki valaki a rabszolgájának vagy rabnőjének, akkor bocsássa szabadon a fogáért.

Ha egy ökör felöklel egy férfit vagy egy asszonyt, úgyszólván belehal, akkor agyon kell verni kövel azt az ökröt, és a húsát nem szabad megenni. Az ökör gazdája azonban ártatlan.

De ha az ökör azelőtt is öklelős volt, és erre figyelmeztették a gazdáját, mégsem vigyázott rá, és ezért ölt meg egy férfit vagy egy asszonyt, akkor agyon kell verni az ökröt kövel, és a gazdájának is meg kell halnia.

Ha váltságdíjat vetnek ki rá, akkor annyit kell fizetnie élete váltságául, amennyit csak kivetnek rá.

Akár fiút, akár leányt öklel föl, e szerint a jogszabály szerint kell eljárni ellene.

Ha rabszolgát öklel föl az ökör vagy rabnőt, akkor adjanak urának harminc ezüstpénzt, de az ökröt verjék agyon kövel.

Érdekes, hogy Júdás Iskariótes annyi ezüstpénzért adta el Jézust, mint amennyit egy ökör által felöklelt rabszolgáért kellett adni.

Ha valaki nyitva hagy egy kutat, vagy ha valaki kutat ás, és nem fedi be, és emiatt ökör vagy szamár esik bele,

akkor a kút tulajdonosa fizessen kártérítést. Térítse meg az állat árát a gazdájának, és a döglött állat legyen az övé.

Ha valakinek az ökre felökleli egy másik ember ökrét, és az megdöglök, akkor adják el az élő ökröt, és annak az árát meg a döglött állatot is felezzék meg.

De ha tudták, hogy az ökör azelőtt is öklelős volt, és a gazdája mégsem vigyázott rá, akkor ökröt kell adnia kártérítésül az ökréért, a döglött állat pedig legyen az övé.

Ha valaki ökröt vagy bárányt lop, és levágja vagy eladja, akkor öt marhát adjon kártérítésül az ökréért, és négy juhót egy bárányért.

Abban az időben az ártatlan fél megkapta, ami őt illette, de azóta valami igencsak elromlott az igazságszolgáltatásban, mert manapság a bűnösök jogaira fektetjük a hangsúlyt és nem az áldozat jogaira. Lassan már nem is lehet igazságszolgáltatásnak nevezni ezt a rendszert, mert igen kevés a valódi igazságszolgáltatása.

Ha a tolvajt betörésen érik, és úgy megverik, hogy meghal, nem számít vérontásnak.

De ha ez napvilágnál történik, akkor vérontásnak számít. A tolvajnak kártérítést kell fizetnie, s ha nincs neki miből, akkor el kell adni őt a lopott jószág miatt.

Ha élve találják meg nála a lopott jószágot, akár ökör, akár szamár, akár juh az, kétszeresen kell megtérítenie.

Ha valaki mezőt vagy szőlőt legeltet le úgy, hogy ráengedte az állatját, és az a más mezején legelt, az térítse meg a kárt mezeje vagy szőlője legjavából.

Másszóval, ha a juhaidat ráengedted az én búzamezőmre, akkor elmehettek a te meződre, és abból a legjavát levághatom magamnak.

Ha tűz üt ki, és belekap a sövénybe, úgyhogy elégnék a gabonakeresztek, a lábon álló gabona, vagy a mező, akkor fizessen teljes kártérítést az, aki a tüzet okozta.

Ha valaki pénzt vagy értéktárgyakat ad át embertársának megőrzésre, és ellopják azt annak az embernek a házából, ha megtalálják a tolvajt, kétszeresen térítse meg.

De ha nem találják meg a tolvajt, akkor a ház gazdáját állítsák a bírák elé, hogy nem nyújtotta-e ki a kezét embertársának a tulajdonáért.

Minden hűtlen kezelés dolgában, akár ökör, akár szamár, akár juh, akár ruha, bármilyen elveszett dolog az, amiről valaki azt mondja, hogy az övé, kettejük ügye kerüljön a bírák elé, és aki a bírák bűnösnek ítélnék, adjon kétszeres kártérítést a felebarátjának.

Ha valaki szamarat, ökröt, bárányt vagy bármilyen állatot ad át megőrzésre embertársának, és az megdöglik vagy megsérül, vagy elhajtják úgy, hogy senki sem látta, akkor az ÚRra tett eskü döntson kettejük között, hogy nem nyújtotta-e ki kezét embertársának a tulajdonáért. Ezt fogadja el az állat gazdája, és nem kell kártérítést fizetni.

Másszóval, ha a rám bízott ökrödnek valami baja esett, de én megesküszöm előtted az Istenre, hogy nem én okoztam a bajt, akkor ezt az esküt el kell fogadjad.

De ha valóban ellopták tőle, akkor kártérítést kell adni a gazdának.

Ha viszont vadállat tépte szét, hozzon bizonyítékot, és akkor nem kell a széttépettet megtérítenie.

Ha valaki kölcsönkért felebarátjától egy állatot, és az megsérült vagy megdögölt, amikor gazdája nem volt ott, akkor kártérítést kell neki fizetni.

Ha kölcsönkértem a lovadat, és agyonhajtottam a nagy melegben, akkor meg kellett fizessem neked az árát.

De ha a gazdája jelen volt, akkor nem kell neki megtéríteni. Csak ha bérelt állat volt, akkor kell gazdájának megkapnia a bért.

Ha valaki elcsábít egy szűzleányt, aki még nincs eljegyezve, és vele hál, akkor jegyajándékkal jegyezze el magának feleségül.

De ha az apja semmiképpen sem akarja hozzáadni, akkor annyi pénzt kell fizetni, amennyi a hajadonok jegyajándéka szokott lenni.

Néhány fővesztéssel járó bűn elsorolása kezdődik itt:

Varázsló asszonyt ne hagyj életben!

Mindenkit meg kell ölni, aki állattal közösiül.

Aki isteneknek áldozik, és nem egyediül az ÚRnak, azt ki kell irtani.

A jövevényhez ne légy kegyetlen, és ne sanyargasd őt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban.

Ne nyomorgassátok az özvegyeket és árvákat!

Ha mégis nyomorgatjátok őket, és hozzám kiáltanak segítségért, bizony meghallgatom kiáltásukat.

A következő néhány esetben, pedig Isten felsorolja, hogy Ő maga hogyan fogja megvédeni a gyengéket és a szegényeket. Ezért legyetek óvatosak, és ne használjátok ki azt a személyt, aki már amúgy is hátrányos helyzetben van!

Tragikus, hogy a sarlatánok olyan emberekért „imádkoznak”, akik már akkorra szomorú állapotba kerültek, és kihasználják őket. De Isten meghallja az elnyomottak kiáltásait, és nagy bajba fognak kerülni az ilyenek egy napon.

Ne nyomorgassátok az özvegyeket és árvákat!

Ha mégis nyomorgatjátok őket, és hozzám kiáltanak segítségért, bizony meghallgatom kiáltásukat.

Fölgerjed haragom, és fegyverrel öllek meg benneteket, és majd a ti feleségeitek lesznek özvegyekké, és gyermekeitek árvákká.

Ha pénzt adsz kölcsön a népemből való szegény embernek, ne légy neki uzsorása, ne vessetek ki rá uzsorát!

Ha zálogba vetted embertársad felsőruháját, naplementéig add vissza neki!

Abban az időben nem volt takaró, és csak a ruhák tartották éjszaka a meleget, ebbe búrkolózva aludtak az emberek.

Mert egyetlen takarója, testének ruhája az. Miben háljon? Bizony, ha hozzám kiált segítségért, meghallgatom, mert én kegyelmes vagyok.

Isten nagyon kegyelmes a szegényekkel és az elnyomottakkal, a füle meghallja a kiáltásaikat. Ha te vagy az, aki elnyomod őket, akkor nagyon vigyázz! Nagyon szeretem Istent, hogy ennyire szívén viseli az árvák sorsát. Szeretem őt, mert kegyelmes!

A bírákat ne szidalmazd, és néped fejedelmét ne átkozd!

Az Újszövetség azt tanítja, hogy imádkozzatok a vezetőkért, és ez a mi kötelességünk és felelősségünk is. Nem szeretnék bíró lenni, de államelnök sem lennék, sőt a kormány tagjaként sem szeretnék dolgozni. Örülök, hogy az Úr rabszolgája vagyok.

Ne késsél adni abból, amiből bőséged és felesleged van! Elsőszülött fiadat add nekem!

Emlékezzetek, hogy Egyiptomban meghaltak az elsőszülöttek, és azóta Isten az elsőszülötteket magának kérte. Az elsőszülött fiad az Istené volt, és ha szeretted volna megtartani, akkor meg kellett váltsad Tőle. Igaz volt ez az állatokra is, az elsőszülöttek mind Istené voltak.

Így cselekedj marháddal és juhoddal: Hét napig legyen az anyjával, a nyolcadik napon add nekem!

Legyetek szentek előttem! A mezőn széttépett állat húsát ne egyétek meg, hanem dobjátok oda a kutyáknak!

63 perc